



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Sponsalia Et Matrimonium**

**Schmalzgrueber, Franz**

**Ingolstadii, 1726**

§. II. De Matrimonio, quatenus est Sacramentum.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75229](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75229)

fatis est, neque refert, quæ verba appo-  
fuerint. Sanch. l. 1. de Matr. D. 18. n. 2.  
Pirh. hic n. 85.

278 Dixi in foro conscientie; nam in fo-  
ro externo, si de verborum interpretatione  
dubiteretur, non statueretur intentioni contrahen-  
tium (quia hæc Ecclesiam latet) sed inter-  
pretatio faciendâ est secundum communem  
loquendi usum, sive in eo sensu, quo com-  
muniter à rectè intelligentibus accipiuntur.  
Sanch. l. cit. n. 4. Pal. D. 2. p. 8. n. 1.  
Pirh. n. 85. cit. not. 3. quia ut l. Labeo 7. §.  
Servus 2. ff. de supell. legat. dicitur, non ex  
opinione singulorum, sed ex communi usu  
vominâ exaudiri debent. Excipitur, nisi  
tempore contractûs consistet aliam fuisse  
mentem contrahentium; nam tunc neque  
in foro externo Matrimonium haberi pro  
valido poterit. Talis casus est, si aliqui  
rudes, & simplices, existimantes Matri-  
monium non esse contractum perpetuum,  
vellent tantum ad tempus inter se contra-  
here Matrimonium, & ad cohabitandum se  
obligare non in perpetuum, sive usque ad  
mortem, idque sufficienter exprimerent;  
tale enim matrimonium foret nullum etiam  
in foro externo si in hoc sufficienter con-  
sisteret de hac contrahentium intentione, qui-  
buscunque demum contrahendo usi sint  
verbis.

279 Dub. 3. Quam fidem mereatur in-  
terpres, si contingat per illum celebrari Ma-  
trimonium? n. Illi danda est fides inte-  
gra, cum fuerit communi contrahentium  
consensu electus. Ita Bartol. in l. 1. §. su.  
n. 2. ff. de V. O. Jason. ibid. n. 7. Covar. p.  
2. de Sponsal. c. 4. §. 1. n. 3. Sanch. l. 3. de  
Matr. D. 39. n. 4. Pirh. hic n. 85. not. 5. &  
alii communiter. Et hinc si dubium inci-

dat ex eo, quod alter contrahentium dicat  
se non intellexisse verba Interpretis, ad  
hunc recurrendum est: & si adhuc maneat  
dubium, consulendus est communis sensus,  
& significatio verborum, quibus interpres,  
& cum eo contrahens usus est, juxta c. ex  
litteris 7. b. tit. & tradit ibidem Gloss. V. in-  
tellexerit cum cit.

Quæritur 7. An validum sit Matri-  
monium contractum, non servata Lege,  
vel consuetudine loci, seu Regionis? n.  
Affirmativè. Ita statuitur c. de Francia 1.  
b. tit. & notat ibid. Host. V. superinduxit,  
Abb. n. 3. §. 7. Pirh. hic n. 89. Ratio  
est; quia Matrimonium oritur ex Lege,  
& institutione Divina. Atqui huic Juri præ-  
judicare Lex humana, qualis etiam est con-  
suetudo, non potest. Valebit ergo Matri-  
monium, si habeat ea, quæ aliàs ad illius  
valorem requiruntur, etiamsi aliter dispo-  
nat Lex, vel consuetudo loci obineat; quia  
non potest Matrimonium semel legitime  
contractum quoad substantialia irritare, vel  
tollere.

Dixi autem, non servata consuetu-  
dine, vel Statuto loci, aut Regionis; nam  
Lege Pontificia forma Contractûs matri-  
monialis immutari potest, ut defacto im-  
mutatus est à Trid. dum matrimonia clan-  
destina sustulit.

Addidi quoad substantialia; nam circa  
accidentalia, & accessoria matrimonij con-  
suetudo patriæ, & Regionis, in qua con-  
trahitur Matrimonium, potest disponere;  
ut Abb. n. 7. cit. Pirh. n. 89. not. 2. Kö-  
nig hic n. 89. advertunt. Talia sunt, ut  
nullum conjugium fiat sine dote, ut Spon-  
sus, & Sponsa benedicantur à Sacerdote,  
& à Paranympis offerantur. &c.

## §. II.

## De Matrimonio, quatenus est Sacramentum.

## S U M M A R I U M.

282. 283. 284. 285. An Matrimonium sit  
Sacramentum?  
286. 287. Quando institutum?  
288. Que ipsius Essentia Metaphysica?  
289. 290. Que Materia, & Forma?  
291. Quis Minister? Rationes dubitandi.  
292. Deciditur, quod sint ipsi contrahentes.  
293. Respondetur ad objectiones.  
294. 295. 296. Quando à fidelibus efficitur  
hoc Sacramentum?  
297. An Sacramentum sit inter absentes per  
Procuratorem contractum?  
298. Defenditur affirmativa.  
299. Solvuntur Argumenta contraria.  
300. An Sacramentum sit Matrimonium, quod  
contraxerunt fideles ignorantes, quod Ma-  
trimonium sit Sacramentum?  
301. An contrahi inter fideles Matrimonium

- possit, quod valeat in ratione Contra-  
ctûs, non autem in ratione Sacramenti?  
302. Propugnatur negativa.  
303. Quid dicendum de Matrimoniis Hære-  
ticorum?  
304. Diluuntur Argumenta opposita.  
305. An Matrimonium à fidelibus contractum  
sit duplex Sacramentum, an unum tantum?  
306. An Sacramentum sit, quod fidelis ex dispen-  
satione Apostolica contrahit cum infideli?  
307. Respondetur negativè.  
308. Dissolvitur ratio dubitandi in contrarium.  
309. An Matrimonium, ab Infidelibus con-  
tractum, si isti convertantur ad Fidem,  
transcat in Sacramentum?  
310. Resolvitur pro negativa.  
311. Objectiones solvuntur.  
H 3

Quæ-

**281** Quæritur I. An Matrimonium sit Sacramentum? *¶* Hic distinguendum esse inter Matrimonia, prout contrahebantur in Lege antiqua, & inter ea, quæ à fidelibus contrahuntur in Lege nova.

De Matrimonio in Lege veteri conveniunt DD. Orthodoxi cum A catholicis, quòd tantum fuerit contractus naturalis, & non Sacramentum, nisi latè, & improprie, quatenus scilicet aliquò modo figurabat conjunctionem DEI cum homine per gratiam, & Christi cum Ecclesia per carnem, prout colligitur ex *c. gaudemus 8. de dyort. c. debitum 5. de Bigam.* & tradit Leo Epist. 92. ad Rustic. August. l. 2. de nupt. c. 21.

**283** Idem Hæretici plerique nostri temporis contendunt de Matrimonio fidelium in Lege nova: quibus quoad hoc punctum favet Durandus in 4. dist. 26. q. 3. dicens non esse proprie, & univocè Sacramentum, nec gratiam conferre: quod probabile iudicat Paludan. dist. cit. q. 4. princ. n. 3. in quorum sententiam videtur facere *c. veniens 3. de Presbyt. non baptiz.* ubi Innocentius III. dicit, Sacramentum Conjugij, & Eucharistia à non baptizatis recipi posse: quod fieri non posset, si Matrimonium proprie Sacramentum foret, cum Baptismus sit ianua, & necessaria dispositio ex Divina institutione ad reliqua Sacramenta suscipienda. Confirmari hoc etiam posset ex eo; quia Ecclesia non potest irritare Sacramentum. Potest autem irritare Matrimonium, ergo &c.

**284** Sed dicendum, Matrimonium novæ Legis, inter fideles contractum, esse verè, & proprie Sacramentum. Est de Fide, & definitum à Conciliis Florent. Decret. Union. §. quinto, & Trid. sess. 7. can. 1. de Sacram. in gen. & sess. 25. can. 1. de Sacram. Matrim. contra Lutheranos, & alios Sectarios; nam quamvis initio Matrimonium tantum fuerit contractus Civilis, & ut talis institutus à DEO in Paradiso, Christus Dominus tamen in Lege nova eundem elevavit ad statum, & dignitatem Sacramenti, eique dedit vim sanctificandi contrahentes ritè dispositos: quod indicat Paulus Ephef. 5. v. 32. ubi de conjugio loquens, Magnum, inquit, hoc Sacramentum est; ego autem dico in Christo, & Ecclesia. Agnovit hoc etiam pridem S. Augustinus, quando Libr. de Fid. & Operib. In Ecclesia, inquit, Nuptiarum non solum vinculum sed etiam Sacramentum commendatur, Erätque hoc omnino conveniens, ut dignitatem, & vim Sacramenti acciperet; cum enim ex Christi Lege Matib. 5. & 19. ejusdem vinculum sit perpetuum, & vi illius teneantur conjuges ad cohabitationem perpetuam, quæ gravissima iisdem imponit onera, intollerabile jugum foret, nisi ipsi annexisset gratiam suam Divinam ad hæc onera facilius sustinenda.

Neque contrarium probatur ex *c. veniens cit.* id enim intelligi debet de susceptione Matrimonij in ratione contractus, & de susceptione Eucharistia materiali. Adde, quòd ibi Innocentius non definiendo, sed dubitando ea verba protulerit, prout advertit Rebell. l. 2. de Matr. q. 3. n. 16. Pontius l. 1. c. 6. n. 5. Pal. tr. 28. D. 2. p. 2. n. 1. Ad Conf. Ecclesia tantum irritat Contractum, quo irritato, desinit esse Sacramentum, quod Contractui annexum est, Deinde retorquetur Argumentum; nam Ecclesia etiam non potest irritare Sacramentum Pœnitentiæ, potest tamen Jurisdictionem necessariam ad absolvendum tollere, & sic facere, ne Sacramentum fiat.

Quæritur 2. Quando institutio ista à Christo facta sit? *¶* de hoc diverse sunt DD. sententiæ. Nam 1. aliqui apud Viguier. l. 16. Inst. Can. §. 7. §. 1. & Ledesm. 2. p. 4. q. 44. art. 2. dicunt Matrimonij Sacramentum institutum esse Joann. 2. dum Christus interfuit nuptijs. 2. alij cum Sanchez l. 2. de Matr. D. 4. n. 5. Laym. l. 5. tr. 10. p. 2. c. 2. n. 1. Pal. tr. 28. D. 2. p. 2. n. 6. volunt Joann. 2. Matrimonium quidem à Christo approbatum esse, institutum tamen, quando Matib. 19. v. 7. Christus, Repudiij libello antiquato, id, sicut ab initio fuit, insolubile imposterum esse iussit verbis, Quod DEUS conjunxit, homo non separet. 3. alij cum Tann. D. 8. q. 2. dub. 2. n. 26. existimant, institutum fuisse tempore 40. dierum, quibus Christus post Passionem suam præbuit seipsum vivum Apostolis, loquens de Regno DEI, h. e. de pertinentibus ad Statum Ecclesiæ. Act. 1.

Similis controversia est de institutione primæ Matrimonij in ratione Contractus; nam aliqui, quos refert Sanchez D. 4. cit. n. 2. putant immediatè institutum fuisse ab Adamo, illis verbis, quæ DEO inspirante, protulit: Hoc nunc os ex ossibus meis. Gen. 2. Sed verius institutio tribuitur immediatè ipsi DEO, dum Gen. 7. dicit: cre-scite, & multiplicamini; nam tunc DEUS fecit copiam illis, ut jungerentur, & mutuam corporum traditionem concessit, in quò Matrimonium consistit. Unde dicendum, per verba illa Adami institutionem à DEO factam magis fuisse declaratam, eo ferè modo, quo institutio Extræ Unctionis, facta per Christum, fuit declarata per Apostolum Jacobum.

Quæritur 3. Quid sit Sacramentum Matrimonij, seu quæ sit Essentia illius Physica, & Metaphysica? *¶* Essentia Metaphysica Matrimonij in Definitione illius consistit, Physica in materia, & forma. Definitio Matrimonij, ut Sacramentum est, à plerisque DD. saltem quoad sensum hæc ponitur: Est conjunctio maritalis, Spiritualis gratie collativa; vel: Est contractus, marrem, & feminam, nullo Jure impeditus, ad

individuum vite societatem, & corporum ad actus conjugales traditionem mutuam obligans, usque rite dispositis conferens gratiam sanctificantem.

De Materia, & Forma variz sunt sententiz, ut videre est apud Sanch. l. 1. de Matrim. D. 5. Canonistis familiarior, & expeditior opinio est illorum, qui dicunt, quod Materia Matrimonij remota, & circa quam Sacramentum istud versatur, sint ipsamet corpora conjugum, ad generationem proles idonea; Proxima verò, & ex qua Matrimonij Sacramentum constituitur, sit ejusmodi corporum actualis, & mutua traditio, & acceptatio: Forma denique utriusque in eam traditionem, & acceptationem consensus, verbis, vel alijs signis expressus. Ita Valq. D. 3. de Matr. c. 4. Hurtad. D. 3. de Matr. n. 79. Gutier. c. 41. de Matrim. n. 1. y. tertia sententia. Pal. tr. 28. D. 2. p. 3. n. 2. Zoel. hic n. 63. Schamb. n. 125. König n. 102. Wiest. n. 153. Magnific. P. Schmier p. 2. de Matr. c. 2. n. 33.

Ratio est; Quia Matrimonij, ut Sacramentum est, non alia est materia, & forma, quam sit ejusdem, quatenus Contractus est; nam iste à Christo Domino non est mutatus, sed tantum elevatus ad statum, & dignitatem Sacramenti. Atqui Matrimonij, ut Contractus est, materia remota sunt corpora habilia, proxima eorundem traditio, & acceptatio, forma consensus contrahentium in traditionem, & acceptationem mutuam. ergo &c. Conf. à pari; nam materia remota Emptionis Venditionis sunt res in eum contractum deductæ; proxima obligatio tradendi mercem pro pretio, & pretium pro merce; forma mutuus consensus in obligationem istam per verba, aut alia signa externa expressus. Idem autem videtur dicendum de Matrimonio, ergo &c.

Queritur 4. Quis sit Minister Sacramenti Matrimonij? Melchior Canus l. 8. de loc. c. 5. ad 5. tamen fateatur, Matrimonium, quatenus est contractus, confici per ipsos contrahentes, contendit tamen, ejusdem, quatenus Sacramentum est, Ministrum esse Sacerdotem: quod probat. 1. quia Eugenius IV. in Decret. l. 11. §. septimum definit omnia Sacramenta verbis tanquam formâ perfici: atqui verba contrahentium necessaria non sunt; quia suppleri per signa possunt, ut dictum est n. 275. ergo affirmandum est verba Sacerdotis necessaria esse, illisque Sacramentum perfici, sicut alia omnia Sacramenta perficiuntur. 2. Actio Sacramentalis est actio Sacra. Igitur requirit Ministrum Sacrum, & formam Sacram. 3. Trid. sess. 24. c. 1. de reform. Matr. jubet, ut Parochus, habito consensu contrahentium, proferat ea verba, Ego vos in Matrimonium conjungo in nomine Patris &c. ergo verè Parochus conjungit, & conficit

Sacramentum, ne verba sint falsa. 4. In cæteris Sacramentis Minister est Sacerdos, ex instituto per Sacri Ordinis susceptionem ordinatus, ut sit Minister Sacramentorum. Ergo etiam in Matrimonio. 5. Si contrahentes essent Ministri istius Sacramenti, casu, quo, dum contrahunt, existunt in statu peccati mortalis, duplex peccatum mortale contraherent, unum recipiendo Sacramentum, alterum ministrando. Sequela est contra persuasionem contrahentium, qui unico peccato ligari eo casu se credunt, ergo &c.

Sed indubitata sententia est, quòd hujus Sacramenti Minister non sit Sacerdos, sed ipsi contrahentes. Ita Sor. in 4. dist. 26. q. 2. art. 3. y. hanc autem, Bellarm. l. 1. de Matr. c. 6. & duob. seqq. Suar. tom. 1. de Sacram. q. 65. D. 16. sect. 1. Henric. l. 11. de Matr. c. 2. n. 7. Petr. de Ledesm. de Matr. q. 42. art. 1. difficult. 4. Sanch. l. 2. de Matr. D. 6. n. 2. Gutier. c. 41. de Matr. n. 2. Pont. l. 1. c. 8. n. 3. Pal. tr. 28. D. 2. p. 4. n. 2. Valens. hic §. 6. n. 3. Pirh. n. 77. Schambog. n. 124. Wiest. n. 145. Colligitur 1. ex Florent. quod in Decreto cit. §. septimum causam Matrimonij efficientem statuit mutuam consensum regulariter per verba de presenti expressum. Atqui hic consensus non à Sacerdote ponitur, sed à contrahentibus. ergo &c. 2. Ex Trid. quod sess. 24. c. 1. de reform. matr. Matrimonium sine Parocho, & testibus contractum irritat, Ergo antea, si sine istis contractum fuit, validum fuit: non autem in ratione Contractus tantum; quia, ut infra n. 302. dicam, in fidelibus ratio Sacramenti separari non potest à ratione Contractus. Igitur validum fuit in ratione Sacramenti, Validum verò non fuisset, si sine legitimo ministro fuisset contractum. ergo &c. 3. Ex ratione; nam Sacramenti cujusque minister est, qui ponit ejusdem formam. Atqui hanc ponunt in Matrimonio, non Sacerdos, sed contrahentes &c.

Rationes in contrarium adductæ exigui sunt momenti. Ad 1. Verba in Matrimonij contractu regulariter adhibentur, tamen signis celebrari possit. Ad 2. Actio Sacramentalis Sacra est, quia est causa Sacramenti, & sanctificantis gratiæ; non verò quasi procedat à Ministro consecrato; aliàs Baptismus collatus à Laico non esset Sacramentum, cum Laicus non sit ad id consecratus. Ad 3. Verba illa, ut notat Sanch. l. cit. n. 6. proferuntur à Sacerdote, non tanquam Ministro Sacramentum ministrante, sed declarante, seu confirmante, quod inter ipsos contrahentes fit, aut factum est, adeoque id Sacerdos non efficit, sed confirmat, seu approbat. Deinde Sacerdos assistens etiam alijs verbis uti potest juxta receptum cujusque Provinciæ ritum, ut addit Trid. c. 1. cit. Ad 4. Sicut specia-

le, ac proprium est Sacramenti Matrimonij, quod consistat in contractu ipsorum suscipientium, ita etiam speciale, ac proprium est ejusdem, quod ipsimet suscipientes hoc Sacramentum sint Ministri ejusdem. *Ad 5.* Non pauci DD. negant, quod contrahentes, quatenus sunt Minister Sacramenti Matrimonij, peccent mortaliter, eum ad id munus non sint consecrati. Sed juxta principia *Lib. 3. Tit. 1. n. 15.* jacta probabilius est esse peccatum mortale, eò quod sint instrumentum Christi ad gratiam conferendam; decet autem instrumentum causæ principali esse conforme. ergo &c.

**294** Quæritur 5. Quando à fidelibus efficiatur Sacramentum, an in ipso contractu Matrimonij, ut adeo consistat in usu, an verò perseveret, instar Sacramenti Eucharistia, post contractum præteritum? Hoc secundum affirmant Bellarm. *l. 1. de Matr. c. 6.* Sanch. *l. 2. de Matr. D. 5. n. 7.* Laym. *l. 5. tr. 10. p. 2. c. 2. n. 4.* ex ratione; quia pro tota vita significat admirabile, & insolubile illud conjugium, sive unionem Christi cum Ecclesia contractam per Mysterium Incarnationis, de qua Joannes *c. 1. v. 14. Verbum, inquit, Caro factum est, & habitavit in nobis. Conf.* Eucharistia est Sacramentum, non tantum, quando est in fieri, sed tale etiam manet postea, dum est in facto esse; quia species permanentes sunt signum sensibile interni alimenti per gratiam. Ergo & Sacramentum Matrimonij permanebit; quia manet vis significandi.

**295** Sed verius est, solum Matrimonij contractum propriè dictum Sacramentum esse. Ita Conink *D. 24. dub. 2. n. 11.* Pal. *tr. 28. D. 2. p. 2. n. 3.* Bosco *de Matr. D. 11. scđ. 4. concl. 5. n. 132.* Wiest. *hic n. 103.* Magnif. P. Schmier *p. 2. de Matr. c. 1. n. 32.* Ratio est; quia Sacramentum ex Divina institutione est gratia signum practicum, ex opere operato sanctificans suscipientem, ut dixit Concil. Florent. in *Decreto Eugenii*, & colligitur ex *Trid. sess. 7. per totam.* atqui hæc gratia ex communissima DD. sententia confertur conjugibus ex opere operato in ipso contractu Matrimonij, non verò in ejusdem usu. ergo &c.

**296** *Ad Argumentum contrarium* Matrimonium vim illa significandi habet, non quæ Sacramentum est (quia aliàs significatio hæc competeret etiam Matrimonio rato) sed quod consummatum sit: quod inde patet; quia hanc unionem significat etiam Matrimonium à conjugibus in Infidelitate initum, & consummatum ab iisdem ad Fidem conversis, licet ne tum quidem Sacramentum fiat, ut *n. 310.* dicitur. *Ad Conf.* negatur paritas cum Eucharistia. Disparitas est; quia Eucharistia, postquam in Sacrificio Missæ confecta est, usu suo ex opere operato suscipientem sanctificat; contra Matrimonium solum sanctificat, dum sit,

non verò, dum factum est. Igitur cum de ratione Sacramentorum novæ Legis sit esse signum practicum gratia, Eucharistia merito dicitur Sacramentum in facto esse, Matrimonium verò solum, dum fit. Quodsi adhuc contendas, hoc nomen etiam Matrimonio in facto esse competere, concedam esse Sacramentum, sed latè acceptum pro signo rei Sacrae Divinitus instituto.

Quæritur 6. An Sacramentum sit Matrimonium inter absentes per Procuratorem contractum? Pro negativa citantur Durandus, Canus, Victoria, Martinus, & Bartholomæus de Ledesma, & alij apud Gutier. *c. 43. de Matr. n. 10.* Fundantur 1. quia perceptio, & confessio Sacramenti est actus personalis, ut constat in omnibus alijs Sacramentis. Sed actus personalis per alium exerceri non potest; & ideo cætera Sacramenta substitutum non admittunt. Ergo idem dicendum de Matrimonio. 2. Si Matrimonium per Procuratorem contractum Sacramentum esset, sequeretur, quod dormiens non tantum recipere gratiam, sed etiam peccare posset; nam si eo tempore, quo Procurator nomine ipsius contrahit Matrimonium, sit rite dispositus, recipiet gratiam, sin minus, peccabit. 3. Sequeretur item, quod idem dormiens possit conficere Sacramentum; neque enim Procurator id conficit, sed Principalis, cujus nomine contrahit. Sequela videtur esse contra communem doctrinam, quæ in Ministro Sacramenti requirit intentionem actualem, saltem virtualiter perseverantem, cujus habendæ dormiens capax non est. 4. Absoluto Sacramentalis non potest dari absenti; quia forma Absolutionis *Absolve te*, in præsentem dirigitur: atqui non minus in præsentem dirigitur Forma Matrimonii, *accipio te in meum &c.* 5. Cum Parochus assistens Matrimonio profert verba illa, *Ego vos conjungo*, pronomen *Vos* non minus requirit præsentiam Subjectorum, quam pronomen *Te* in forma Baptismi, & Pœnitentiæ. Ergo absens non minus est incapax Sacramenti Matrimonij, quam Sacramenti Baptismi, vel Pœnitentiæ. 6. Si Matrimonium contractum per Procuratorem valeret in ratione Sacramenti, valeret etiam contractum per Epistolam.

Sed his non obstantibus, dicendum, Matrimonium etiam per Procuratorem initum verè, ac propriè Sacramentum esse. Ita Sot. in *4. dist. 27. q. 1. art. 3. v. at verò*, Philiac. *de Offic. Sacerd. tom. 1. p. 2. l. 2. c. 2.* Covar. *p. 2. de Sponsal. c. 1. §. un. n. 5.* Sanch. *l. 2. de Matr. D. 11. n. 27.* Gutier. *c. 43. de Matr. n. 10.* Conink *D. 24. dub. 9. n. 67.* Pal. *tr. 28. D. 2. p. 8. n. 9.* Bosco *Scđ. 6. concl. 1. n. 18.* Pirh. *hic n. 80.* Schambog. *n. 33.* & seqq. König *n. 101. §. affirmativam*, Wiest. *n. 157. in fin.* Magnif. P. Schmier *p. 2. de Matr. c. 2. n. 26.*

26. cæterique communiter. *Ratio est 1.* Quia omne Matrimonium legitimum inter Baptizatos est Sacramentum; neque enim, ut *infra n. 302.* dicitur, à Fidelibus contrahitur Matrimonium potest, quod sit validum in ratione Contractus, quin etiam contrahatur validum in ratione Sacramenti. Atqui, ut dictum est *n. 249.* Matrimonium per Procuratorem contractum valet in ratione contractus. Ergo valet etiam in ratione Sacramenti. 2. Quia Christus elevans naturalem Matrimonij contractum ad esse Sacramenti, nihil aliud requisivit in Baptizatis, quam id, quod requiritur ad legitimum contractum Matrimonij. Igitur, cum, uti mox dictum est, Matrimonium per Procuratorem initum valeat in ratione Contractus, etiam Sacramentum erit. 3. Quia Concilia Generalia dicunt, quòd Matrimonium, quod ante Legem Evangelicam erat Contractus Civilis, modò sit Sacramentum; neque enim Christus elevando Matrimonium ad rationem Sacramenti immutavit illius naturam. Atqui ante Legem Evangelicam Matrimonium per Procuratorem initum valebat in ratione Contractus; quia neutiquam divertebat in hoc à reliquis contractibus. Igitur nunc initum per Procuratorem valet etiam in ratione Sacramenti.

279 Ad Argumenta contraria facilis est Responso. *Ad 1.* Id peculiare est in Sacramento Matrimonij præ reliquis Sacramentis, quòd actio Sacramentalis in ipso non sit omnino personalis, sed per substitutum recipi, & conferri possit. Ratio disparitatis est; quia sequitur naturam contractus: unde sicut isti, ita etiam Matrimonium iniri per Procuratorem poterit. *Ad 2.* Non est inconveniens dormientem peccare mortaliter, aut gratiam recipere ratione consensûs in vigilia habiti; id enim contingit etiam in eo, qui volens baptizari, baptizatur dormiens. Peccatum igitur contrahentis per Procuratorem in hoc consistet, quòd non procuraverit sibi statum gratiæ pro eo tempore, quo verisimiliter credebatur fore, ut Procurator nomine ipsius contraheret, ad quod tenetur, ut bene alijs *citt. Sanch. l. cit. n. 30.* *Ad 3.* Contrahens Matrimonium per procuratorem Sacramentum conficit vi intentionis præteritæ, quâ Procuratori mandatum dedit ad contrahendum: quod sufficit in Sacramento Matrimonij, quamvis in alijs Sacramentis non sufficiat; quia in Sacramento Matrimonij materia & forma non necessariò ponuntur simul, & in uno continuo, ut in Sacramentis alijs, cujus ratio est iterum natura Contractus, cujus naturam Matrimonium sequitur. *Ad 4.* Ex eodem fundamento negatur paritas; cum enim natura Contractus non repugnet illum cum absente iniri, etiam non repugnabit Matrimonio. Aliud est in Absolutione in foro Pœnitentiæ; nam

R. P. Schmalzgrueber L. IV.

hoc cum merè internum, & occultum sit, & à dispositione pœnitentis præsentem pendeat, mirum non est, quòd absolutio in eo foro data præsentiam Ministri, ac pœnitentis requirat, ut sic ille hujus dispositionem cognoscat. *Ad 5.* verba illa, *Ego vos conjungo &c.* quæ Parochus Matrimonio assistens profert, essentialia non sunt, sicut essentialia sunt in forma Baptismi verba: *Ego te baptizo, & in forma Sacramenti Pœnitentiæ, Ego te absolvo:* conf. verba illa Parochi assistentis Matrimonio suppleri possunt per alia æquipollentia, quæ dirigantur in Procuratorem absente principali. *Ad 6.* Concedo Sequelam, quæ nihil absurdi continet, modò Epistola, quæ utriusque contrahentis consensum continet, legatur coram Parocho, & testibus; tunc enim nihil deest, quod requiritur à Trid. & conf. nulla est ratio, quare non defacto etiam post Tridentinum Matrimonium ita initum valeat: de quo videatur *suprà n. 255.*

Quæritur 7. An Sacramentum sit Matrimonium, quod contraxerunt fideles ignorantes, quòd Matrimonium sit Sacramentum? *u.* Affirmativè: modò intentionem habeant faciendi, quod faciunt cæteri fideles id contrahendo; nam ita intendunt etiam ipsi facere, quod facit Ecclesia, & sic nihil deerit requisitum ad rationem Sacramenti. Ita S. Thom. *addit. q. 51. art. 2. ad 2.* Henric. *l. 11. Matr. c. 11. n. 5.* Sanch. *l. 2. de Matr. D. 10. n. 6.* Perez *D. 19. de Matr. sect. 10. n. 3.* Wiest. *hic n. 159.* nam idem etiam contingit in Baptismo, quem quis putet fictionem esse, modò intendat facere, quod facit Ecclesia, validè confert.

Dubium est, an Fideles celebrare Matrimonium possint, quod valeat in ratione Contractus, non autem in ratione Sacramenti, eò, quòd illud contrahant cum intentione excludente Sacramentum? Affirmant Scot. *in 4. dist. 26. q. un. §. sed qualiter*, Hurtad. *D. 3. de Matrim. difficult. 19.* Vasq. *tom. 2. in 3. p. D. 138. c. 5.* Rebell. *de oblig. Just. p. 2. l. 2. q. 5. concl. 1.* Pont. *l. 1. c. 9. n. 3.* König *hic n. 84. v. malo tamen.* Movenitur 1. Quia, ut constat ex Concilio Florent. *in Decret. union. §. quinto* omnia Sacramenta tribus perficiuntur, *rebus tanquam materiâ, verbis tanquam formâ, & personâ Ministri conferentis Sacramentum cum intentione faciendi, quod facit Ecclesia.* Ergo si desit intentio Ministri, Sacramentum non perficitur. Deest autem si fideles intendant Matrimonium inire in ratione solius contractus. ergo &c. 2. Conditiones defacto, aut Jure impossibiles non obstant valori conjugij, modò non adversentur bono fidei, & proli, aut conjugij indissolubilitati, ut patet ex *c. fin. de condit. apposit.* Ergo etiam non obstat conditio, excludens rationem Sacramenti. 3. Neque ex Concilijs, neque

I

EX

ex doctrina SS. PP. habetur, quod Contractus Matrimonialis, sine intentione conficiendi Sacramentum initus, à Christo sit irritatus: imò non defuerunt, qui cum Cano de Loc. Theol. l. 8. c. 5. volunt, Matrimonium, à fidelibus per Procuratorem, aut Epistolam inter absentes initum, valere duntaxat in ratione Contractus, non autem in ratione Sacramenti. 4. Antequam Matrimonium elevaretur ad rationem Sacramenti, tota substantia Matrimonialis Contractus haberi potuit sine intentione conficiendi Sacramentum, imò cum intentione istam legitimus Contractus quoad substantiam non fuit mutatus. Ergo etiam nunc sine hac intentione, imò cum intentione contraria haberi potest tota substantia Matrimonialis Contractus. 5. Matrimonium, quod de Jure naturali validum est, pro tali habendum est, donec id Divino, vel Ecclesiastico Jure irritatum reperiatur *Extrav. Antiquæ Joann. XXII. de Voto.* tale est Matrimonium sine intentione conficiendi Sacramentum, imò cum contraria etiam intentione initum, neque reperitur textus ullus aut Divini, aut Ecclesiastici Juris, quo illud ita contractum sit irritatum. ergo &c. 6. Huic Sententiæ favet praxis Inquisitorum, Judicum, & communis sensus Ecclesiæ; Matrimonia enim illorum fidelium, qui defleunt ad Judaismum, vera esse reputantur, cum tamen constet non contraxisse animo faciendi id, quod facit Ecclesia, utpote qui id potius irrident, & ob eam causam secretè prius contrahunt, & postmodum in Ecclesia se fingunt more Catholicorum contrahere.

302 Sed longè verior est sententia negans, posse fideles baptizatos Matrimonium contrahere, quod verum sit, & validum in ratione Contractus, & rationem Sacramenti non habeat. Ita Petr. de Ledesm. de Matr. q. 42. art. 1. dub. 7. in solut. ad 1. § 2. Sanch. l. 2. de Matr. D. 10. n. 6. Conink D. 24. dub. 2. concl. 4. Laym. l. 5. tr. 10. p. 2. c. 2. n. 2. §. porro, Pal. tr. 28. D. 2. p. 2. n. 5. Illung. Theol. pract. tr. 6. D. 7. n. 37. Pich. hic n. 74. Schamb. n. 120. Wiest. n. 161. Ostenditur 1. quia Concilia Florent. §. quinto, & §. septimum cist. & Trid. sess. 24. can. 1. de Sacram. Matrim. cum dicunt fidelium conjugium verè, & propriè Sacramentum esse, id dicunt indefinè, & sine distinctione, vel exceptione, igitur comprehendunt omnia Matrimonia, quæ à fidelibus validè ineuntur. 2. Quia fideles, dum contrahunt Matrimonium, debent illud non Ethnicorum, & Gentilium, sed Christianorum more, & secundum Christi institutionem contrahere. atqui secundum Christi institutionem omne Matrimonium, quod apud fideles legitimum est in ratione Contractus, etiam est Sacramentum. Ergo qui volunt contrahere Matrimonium, quod apud fideles legitimum sit in

ratione Contractus, etiam volunt conficere Sacramentum. 3. Quia qui vult unum ex duobus inseparabiliter secum connexis, etiam vult alterum ita connexorum. Atqui esse Sacramenti apud fideles ex Christi institutione est omnino inseparabile ab esse Matrimonij. Ergo intentioni legitime faciendi Matrimonium, ut est Contractus, repugnat intentio non conficiendi Sacramentum. 4. Si à fidelibus Matrimonium validè posset contrahi, quin contrahendo conficiant Sacramentum, possent etiam licitè rationem Sacramenti à Contractu Matrimoniali separare, atque excludere, siquidem nulla Lex Divina, aut humana ostendi potest, quæ eos adstringat ad utrumque conjungendum, si verè separari hæ rationes possunt: imò aliquando ad vitandum Sacrilgium, quod committunt Sponsi contrahendo Matrimonium in statu peccati mortalis, conduceret rationem contractus separari à ratione Sacramenti. 5. Si ratio Sacramenti in Matrimonio posset separari à ratione Contractus, malè statuisset Ecclesia, quod Matrimonia, quæ olim clandestinè celebrabantur, fuerint rata, & conf. Sacramenta; nam cum peccatum non præsumatur, præsumi debuisset, quod ita contrahentes clam, ad evitandam irreverentiam Sacramenti, voluerint potius illud contrahere cum intentione excludendi rationem Sacramenti à ratione Contractus, atqui Ecclesia Matrimonia illa pro ratis, & conf. pro Sacramento habuit, ut patet ex Trid. sess. 24. c. 1. de reform. Matr. ergo &c.

303 Ex quo sequitur quid sentiendum sit de Matrimonijs Hæreticorum, qui, dum contrahunt Matrimonium, nolunt conficere Sacramentum; nam distinguendum est; Vel enim volentes ita contrahere, absolute, & nullo modo volunt suscipere Sacramentum, vel solum nolunt suscipere Sacramentum propter errorem speculativum, quo putant Matrimonium non esse Sacramentum, ita tamen, ut velint contrahere eo modo, quo fideles, & Christiani in Ecclesia Christi solent, & possunt contrahere. Si primum, nihil efficiunt; quia intentio posterior priorem elidit, ac destruit, cum, uti dictum est, esse, & ratio Sacramenti ex Christi institutione sit inseparabilis à Contractu Matrimonij. Si secundum, nihilominus suscipiunt, & sibi invicem administrant Sacramentum; quia error illorum particularis per intentionem generalem contrahendi Matrimonium, prout illud à fidelibus potest, & solet contrahi, tollitur, vel corrigitur.

304 Neque obstant Argumenta in contrarium n. 301. allata. Ad 1. Eo casu duæ concurrunt intentiones in sic contrahentibus, una legitima contrahendi Matrimonium, prout à fidelibus contrahi potest, & solet, altera erronea contrahendi illud in ratio-

ione solius contractus, quæ cum merito de contrahentium mente præsumatur, quod velint contrahere validè, & non vivere in perpetua fornicatione, erit conditionata, si scilicet ratio contractus legitimi separari à ratione Sacramenti possit. igitur cum separatio hæc ex institutione Christi fieri nequeat inter fideles, intentio hæc secunda erronea operabitur nihil; conf. prævalebit prior generalis, quæ hoc ipso virtualiter in rationem Sacramenti fertur, quod feratur in rationem Contractus legitimi, à qua ratio Sacramenti apud fideles separari nequit. *Ad 2.* Negatur paritas; nam conditio rationem Sacramenti excludens à Matrimoniali contractu adversatur substantiæ Matrimonij; unde potius habebitur pro non adjecta, sicut aliæ conditiones turpes, & impossibiles: vel si contrahentes absolute nolint contrahere sub ratione Sacramenti, etiam vitabitur Matrimonium in ratione Contractus, & contrahentes nihil omnino agent sic contrahendo. *Ad 3.* Hoc ipso, quod allegata Concilia definitivè, Matrimonium fidelium Sacramentum esse, etiam definitivè intelliguntur, quod ad illius valorem necessaria sit intentio conficiendi, & suscipiendi Sacramentum. Matrimonium, per Procuratorem contractum, Sacramentum non esse, dicunt quidem aliqui, sed improbabilius, ut dictum est *supra n. 298.* *Ad 4.* Retorsionem Argumentum hoc patitur in Matrimonio clandestino; nam ante Trid. Decretum, quo clandestina Matrimonia sunt irritata, valuit intentio contrahendi clam, quam intentionem modò post illud Decretum contrahentes habere non possunt. Directè respondeo, Matrimonialis contractus substantiam per elevationem ad rationem Sacramenti non fuisse immutatam, fuisse tamen annexam conditionem Sacramenti, ita, ut sine hac Matrimonium in ratione Contractus non sit legitimum. *Ad 5.* Patet ex modò dictis, & probationibus allatis *n. 302.* *Ad 6.* Matrimonia illorum verè sunt Sacramenta; quia verè, & absolute intendunt facere, quod Ecclesia requirit, ut Sacramentum Matrimonij consistat, nempe intendunt sibi invicem corpora ad usum conjugalem tribuere, quod est ab Ecclesia pro Sacramento Matrimonij requisitum, tamen ea non præstent, ut Ecclesiæ Catholice conformetur.

<sup>205</sup> **Quæritur 8.** An Matrimonium à fidelibus contractum sit duplex Sacramentum, an unum tantum? Aliqui apud Petr. de Ledesm. *de Matr. q. 42. art. 1. dub. 3. ad 3.* dicunt esse duo Sacramenta partialia, & unum totale, sicut contingit in duplici Eucharistiæ specie. *Sed dicendum,* esse unicum tantum. Ita Petr. de Ledesm. *l. cit. Henric. l. 11. de Matr. c. 2. n. 1. pr. Sanch. l. 2. de Matr. D. 10. n. 5. Conink D. 24. dub. 2. n. 24. Perez D. 19. de Matr. R. P. Schmalzgrueber L. IV.*

*sect. 5. n. 4. Schambog. hic n. 16. Wiest. ibid. n. 158. & hoc teste melioris notæ DD. cæteri. Ratio est;* Quia ad statum Sacramenti elevatus est contractus Matrimonialis inter fideles initus, atqui Matrimonium, licet consensu, & acceptatione utriusque contrahentis compleatur, unicus tamen contractus est, unicum duntaxat vinculum ad individuum vitæ Societatem, & actuum conjugalem exhibitionem obligans ex parte utriusque, ergo. *Neque refert,* quod recipiatur in utroque: quia est accidens solum morale, quod non repugnat recipi in subiecto duplici; sic enim etiam una potestas eligendi Episcopum residet in toto Capitulo. *Ad id,* quod ab Adversarijs additur de Eucharistia, negatur paritas; nam in hac duplex species constituit Sacramentum partialè duplex, quia quævis species per se constat ex sua materia, & forma, habetque veram rationem signi, & gratiam confert: non ita contingit in Matrimonio; quia in hoc utriusque consensus, & acceptatio unum constituit Contractum, & unum signum representans unicam unionem Christi cum Ecclesia, quam unionem neuter consensus sine altero representare potest; ergo &c. Ex quo sequitur solutio illius, quod

*Dubitatur: An Sacramentum sit Ma-* <sup>306</sup>  
*trimonium, quod fidelis cum infideli ex Apostolica Dispensatione inuit, ut quondam S. Monica cum Patritio patre S. Augustini, Clothildis cum Clodovæo Francorum Rege adhuc Ethnico? Ita quidem Sot. in 4. dist. 26. art. 3. fin. Joann. Eckius tom. 4. homil. 73. de sacram. existimantes, Sacramentum esse, faltem ex parte conjugis fidelis: cui opinioni videtur patrocinari ratio; quia ejusmodi conjugium est verus Matrimonialis Contractus. Atqui huic, si à fideli sit inuitus, Christus contulit vim, & dignitatem Sacramenti. ergo &c. Conf. Quia tale Matrimonium tribuit sanctitatem aliquam conjugum etiam infideli contrahenti cum conjugè fideli, juxta illud 1. Corinth. 7. v. 14. ubi Paulus, Sanctificatus est, inquit, vir infidelis per mulierem fidelem, & sanctificata est mulier infidelis per virum fidelem. Ergo multo magis sanctitatem conferet parti fideli. Si autem hanc confert, Sacramentum est. ergo &c.*

*Sed dicendum, non esse Sacramen-* <sup>307</sup>  
*tum etiam ex parte conjugis fidelis. Ita Angles flor. p. 1. de Matr. q. 12. de dispar. cult. art. 1. dub. 1. Henric. l. 11. de Matr. c. 2. fin. S. l. 12. c. 13. n. 3. Sanch. l. 2. de Matr. D. 8. n. 2. Gutier. c. 42. de Matr. n. 4. Vasq. de Matr. D. 2. c. 4. n. 10. & c. 10. n. 113. Conink D. 24. dub. 2. concl. 6. Pont. l. 1. c. 6. n. 7. Laym. l. 5. tr. 10. p. 2. c. 2. n. 1. Pal. tr. 28. D. 2. p. 2. n. 11. Pith. hic n. 71. in fin. Schamb. n. 116. Wiest. n. 165. Magnif. P. Schmier p. 2. de Matr. c. 1. n. 41.*



& plerique ceteri, præsertim RR. Ratio est; quia sicut unus in utroque conjugè est contractus, ita unum quoque, & utrumque contrahentium efficiens Sacramentum, ut dictum est n. 305. igitur vel in utroque esse Sacramentum debet, vel in neutro, sicut in utroque, vel in neutro est contractus. non potest autem esse Sacramentum ex parte infidelis, utpote qui ante Baptismum est Sacramenti recipiendi incapax. ergo neque ex parte fidelis Sacramentum erit.

308 *Ad Rationem in contrarium allatam* dico, ad statum, & dignitatem Sacramenti solum elevatum esse contractum Matrimoniale inter fideles. hic autem Contractus non est inter fideles initus, sed tantum inter fidelem, & infidelem. *Ad Conf. Sanctificatio*, de qua S. Paulus in textu cit. non est Sacramentalis, utpote cuius, ut modò dictum est, infidelis capax non est; sed eo nomine intelligitur conversio ad fidem, quæ ex cohabitatione, & conversatione cum fidei conjugè separari potest.

309 *Queritur 9. An Matrimonium, ab infidelibus contractum, si isti convertantur ad fidem, transeat in Sacramentum?* Affirmant complures magni nominis DD. qui tamen bifariam dividuntur; nam aliqui cum Sanch. l. 2. de Matr. D. 9. n. 5. Gutier. 6. 42. de Matr. n. 5. Pirh. hic n. 71. Schambog. n. 113. volunt ita transire ipsa Baptismi susceptione. Alij contra cum Petr. de Ledesm. de Matr. q. 59. art. 2. dub. 3. Belarm. l. 1. de Matr. c. 5. in fin. Henriq. l. 11. de Matr. c. 8. n. 1. fin. Laym. l. 5. tr. 10. p. 2. c. 2. n. 6. Magnif. P. Schmier p. 2. de Matr. c. 1. n. 44. contendunt hunc transitum primum fieri, quando post Baptismum susceptum conjuges verbis, vel alijs signis externis expressè renovant consensum pristinum. Utrique allegant pro se S. Thom. in 4. dist. 39. q. un. art. 3. ad 1. ubi asserit, Infidelium Matrimonium Sacramentum esse, non actu, sed habitu; videtur enim velle dicere, quòd quidem non sit Sacramentum, dum actu ab ijs contrahitur, sed tale efficiatur, quando baptizantur, vel saltem, quando suscepto Baptismo renovant consensum, ne otiosa sit potentia, si in actum nunquam reduci possit. *Rationem dant*; quia Matrimonium illud Infidelium statim, ac conjuges isti baptizantur, fit ratum, ac insolubile, ita, ut dissolvi amplius nequeat quoad vinculum, etiamsi alter, vel uterque postea à Fide deficiat: & hinc non secus, ac Matrimonium contractum à fidelibus, & consummatum, jam perfectè significat conjunctionem Christi cum Ecclesia. Igitur non minus erit deinceps Sacramentum, ac Sacramentum est, quod initum est à baptizatis. *Conf.* Si deesset aliquid Sacramento, defectus ille se haberet ex parte materiæ, vel ex parte formæ. Atqui neque ex parte ma-

teriæ, neque ex parte formæ defectus est; quia in Matrimonio materia, ut n. 289. dixi, est traditio corporum mutua, forma utriusque conjugis in eam traditionem sibi factam consensus. hic autem consensus non deest; cum enim ad Baptismum quasi ex natura rei consequatur insolubilitas Matrimonij, conjuges infideles hoc ipso, quòd baptizari intendant, virtualiter, & implicite intendunt etiam, ut præteritum Matrimonium sit insolubile, adeoque etiam Sacramentum: & sic consensus eo signo Baptismi expressè est nova materia, & nova forma hujus Sacramenti. *Neque obstat*, quòd consensus iste sit tantum implicitus, & virtualis; nam etsi ejusmodi consensus, in ipsa susceptione Sacramenti inclusus, non sufficeret in ijs, qui nunquam antea erant conjuges, ad contrahendum de novo Matrimonium, sufficit tamen in ijs, qui antea fuerunt conjuges, ad Matrimonium, quod solum novum est in ratione Sacramenti, & insolubilitatis.

Verum probabilius est ejusmodi Matrimonium in Sacramentum nunquam transire. Ita Vasq. in 3. p. D. 138. c. 5. & tom. 4. D. 2. de Matr. c. 10. Coninck D. 24. dub. 2. concl. 7. Pont. l. 1. c. 9. n. 8. Pal. tr. 28. D. 2. p. 2. n. 14. Perez sect. 11. n. 5. Dian. p. 3. tr. 4. resol. 253. Bosco sect. 4. concl. 6. per totam, Wiest. hic n. 167. *Ratio est*; quia ad rationem Sacramenti elevatus est solus contractus secundum Leges humanas perfectus, sive traditio, & acceptatio mutua corporum ad individuum vitæ societatem, & actus ex se aptos ad generationem proles. atqui contractus iste nuptialis non fit actu tempore Baptismi suscepti, nec tempore post hunc susceptum renovati consensus. ergo neutro tempore conjugium infidelium ad Fidem conversorum Sacramentum efficietur. *Major Propositio* constat ex n. 295. *Minor* ostenditur 1. quia consensus ille virtualis contentus in susceptione Baptismi, vel actualis subsequens non est novus contractus, & traditio, sed tantum approbatio contractus, & traditionis jam antè factæ; aliàs quoties fideles contractum prius factum approbant, novum Sacramentum Matrimonij suscipiunt: quod est absurdum. 2. Quia ex Matrimonio ab infidelibus contracto, si dein convertantur ad fidem, suapte quasi natura indissolubilitas, & significatio unionis Christi cum Ecclesia nascitur, neque aliquid ad id contribuit consensus ille virtualis, vel subsequens actualis, utpote quo non dato, adhuc datur ille effectus, quo dato, non augetur. 3. Quia etiam fideles, dum consummant Matrimonium, faciunt, ut hoc acquirat insolubilitatem omnimodam, & perfectam significationem Sacramenti, quam ante consummationem non habebat, neque tamen sic consummando denuo suscipiunt

311. sunt Sacramentum, ergo multo minùs infideles ad Fidem converti.

Neque obstat autoritas S. Thomæ allegata in contrarium; nam ut textum illum explicat Perez *l. cit. n. 7.* Doctor Angelicus ibi nomen Sacramenti non accepit strictè pro signo practico gratiæ sanctificantis, sed latè pro signo speculativo representante unionem Christi cum Ecclesia, quam significationem hoc Matrimonium, dum conjuges adhuc infideles sunt, solùm habitu habet, actu autem acquirit post susceptionem Baptismi. Ad Probationem ex Ratione omnimodam illam insolubilitatem, & vim significandi unionem Christi cum Ecclesia Matrimonium infidelium ad Fidem conversorum non consequitur ex eo, quòd illud

post Baptismum transeat in Sacramentum, sed ex duplici alia causa, quarum prima est; quia dissolutio Matrimonij infidelium solùm permiffa à DEO est favore Religionis Christianæ, quæ causa, utroque conjugè ad Fidem converso, cessat. Altera est Matrimonij consummatio, post quam nec ingressu Religionis, nec dispensatione Apostolica solvi potest. Ad *Cons.* Patet ex dictis *n. præc.* quòd ille solùm consensus constituere Sacramentum in Matrimonio possit, qui est traditio mutua corporum, & hujus traditionis acceptatio, atqui consensus ille virtualis inclusus in Baptismo, vel actualis subsequens, ut *ibidem* ostensum est, non est traditio talis, sed acceptatio tantùm traditionis jam antè factæ. ergo &c.

## §. III.

## De Effectibus Matrimonij, &amp; mutua Obligatione Conjugum.

## S U M M A R I U M.

312. 313. Effectus Matrimonij communes utriusque conjugi sunt primò Gratia sacramentalis.
314. Secundò Vinculum, & Fides Conjugalis.
315. Tertio Legitimitas prolis, & mutua rerum communio.
316. 317. Quæ sit obligatio conjugum ad cohabitandum?
318. 319. 320. 321. Ad alendos Liberos?
322. 323. Ad usum Matrimonij?
324. 325. 326. An reddi, & peti debitum possit ab eo, qui cum dubitaret de valore Matrimonij, illud tamen mala fide contraxit?
327. 328. Quid, si dubium superveniat post Matrimonium ab utroque bona fide contractum?
329. An eo casu, si post adhibitam diligentiam, adhuc maneat dubium, ita dubitans possit petere debitum?
330. Resolvitur Affirmativa.
331. Respondetur ad Argumenta opposita.
332. Quid dicendum, quando uterque conjux dubitat de valore Matrimonij bona fide contracti?
333. An si in hoc casu unus ante adhibitam diligentiam illicitè petat debitum, alter teneatur reddere?
334. Quid si post adhibitam diligentiam adhuc maneat dubium?
335. Solvuntur Objectiones.
336. 337. Quid Juris, si post contractum bona fide Matrimonium, habeatur opinio probabilis de nullitate Matrimonij?
338. Quinam sint effectus singulares Matrimonij ex parte mariti?
339. Quæ sit obligatio uxoris erga maritum suum?
340. Quando virum mutantem domicilium non teneatur sequi?
341. An marito Illustri erga uxorem Illustrem Jurisdicchio competat? Argumenta sententiæ negantis.
342. Fundamenta affirmatiæ sententiæ.
343. Respondetur ad Argumenta primæ.
344. Quam potestatem maritus habeat in Liberos suorum personas?
345. Et bona?
346. An solvatur per Nuptias filij?
347. Effectus Matrimonij uxori proprii sunt primò, ut participet dignitatem, & nobilitatem mariti?
348. Ubi de casu, quo illa nubit marito conditionis inferioris.
349. Secundò, ut participet pleraque ejusdem privilegia.
350. Tertio, ut acquirat idem cum eo domicilium, & forum.
351. Quarto, ut petere ab eo alimenta possit, nisi temere ab ipso discedat.
352. Vel dos promissa non sit numerata.
353. Vel maritus sit pauper.

Effectus Matrimonij sunt triplicis generis; nam aliqui communes sunt utrique Conjugi, alij Marito, alij Uxori proprii.

312. Q. Ueritur I. Quinam sint Effectus communes utrique Conjugi? R. Quinque maxime enumerantur. Inter hos Primus, & inter cæteros eminens est Gratia,

quam Matrimonium, ut Sacramentum est, confert conjugibus fidelibus, prout definit Sacra Synodus Trid. *sess. 24. can. 1. de Sac. matr.* Quem effectum, si conjuges per peccatum grave in hujus Sacramenti susceptione impederint, possunt eundem recuperare, si durante Matrimonio removeant obicem. *Suar. D. 29. sect. 6. v. secundò hinc*